

# Bernard Hałaczek

---

## Działalność naukowa Profesora Boné

---

Studia Philosophiae Christianae 27/1, 101-103

---

1991

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej [bazhum.muzhp.pl](http://bazhum.muzhp.pl), gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

**DOKTORAT HONORIS CAUSA PROF. E. BONÉ****OD REDAKCJI**

*Dnia 11 grudnia 1989 r. w gmachu ATK miała miejsce podniosła uroczystość nadania przez Radę Wydziału Filozofii Chrześcijańskiej i Senat ATK tytułu doktora honoris causa Edwardowi Boné, emerytowanemu profesorowi Katolickiego Uniwersytetu w Louvain-La-Neuve.*

*Uroczystość otworzył JM Rektor ATK, ks. prof. dr hab. Helmut Juros kierując słowa powitania pod adresem prof. Boné, ambasadora Belgii barona Thierry de Grubena, delegatów uczelni katolickich i innych uniwersytetów oraz licznie przybytych gości.*

*Na wstępie prodziekan Wydziału, ks. prof. dr hab. Szczepan Słaga poinformował obecnych o uchwale Rady Wydziału (z 2.03.1989) o nadaniu doktoratu honoris causa profesorowi Boné i wyznaczeniu ks. dziekana doc. dr hab. Bernarda Hałaczka na promotora oraz o potwierdzeniu tych decyzji przez Senat ATK (27.06.1989).*

*Następnie ks. dziekan B. Hałaczek jako promotor w laudacji przedstawił życiorys i osiągnięcia naukowe prof. Boné w zakresie antropologii i paleontologii a także Jego działalność w Międzynarodowej Federacji Uniwersytetów Katolickich, organizowanie kontaktów i współpracy naukowej z uczonymi polskimi.*

*Po akcie uroczystego nadania doktoratu, wręczeniu dyplomu i gratulacjach prof. Boné wygłosił odczyt pt. Wkład uniwersytetów katolickich w problematykę etyki życia.*

*Poniżej zamieszczamy laudację oraz tekst wykładu prof. Boné.*

**BERNARD HAŁACZEK****DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWA PROFESORA BONÉ**

Profesor Edouard Emile Louis Boné od 1919 r., czyli od momentu swych narodzin jest Belgiem, od 1937 r. członkiem Towarzystwa Jezusowego, od 1950 r. księdzem.

W latach 1942, 1947 i 1951 zdobywa kolejno licencjaty z filozofii, nauk przyrodniczych i teologii na Uniwersytecie Lowańskim, a w 1953 r. doktorat nauk antropologicznych na Uniwersytecie Zuryskim.

Od 1965 do 1969 r. jest Rektorem Wydziału Uniwersyteckiego w Namur. Od 1957 r. jest ponadto wykładowcą, od 1969 r. zaś profesorem Wydziału Teologicznego Uniwersytetu w Louvain, a od 1972 r. zarazem Kierownikiem Zakładu Antropologii i Paleontologii na Wydziale Nauk

Przyrodniczych tegoż Uniwersytetu. Od przejścia w 1984 r. na emeryturę jest Współkierownikiem Instytutu Bioetyki w Brukseli.

Od momentu nominacji profesorskiej przystępuje ks. Boné do współpracy z Międzynarodową Federacją Uniwersytetów Katolickich (F.I.U.C.), a w latach 1976—1983 jest jej Sekretarzem Generalnym. Jako taki organizuje zarówno Zgromadzenia Ogólne tej Federacji w New Dehli w 1975 r., w Porto Alegre w 1978 r., w Louvain-La-Neuve w 1980 oraz w Toronto w 1983 r., jak też kilkanaście międzynarodowych sympozjów naukowych o szczegółowej tematyce interdyscyplinarnej, trzeczając się każdorazowo o współudział delegatów z Polski. A jako Kierownik Zakładu Antropologii i Paleontologii prowadzi terenowo-wykopaliskowe prace badawcze w Afryce Płd. w 1955, 1957, 1962 i 1965 r., w Iranie w 1970 r. oraz w Hiszpanii w 1974, 1976 i 1980 r.

Do chwili obecnej Prof. Boné jest delegatem Stolicy Apostolskiej w Stałej Komisji d/s Uniwersyteckich przy Parlamencie Europejskim, Doradcą Kościelnym Międzynarodowego Sekretariatu Pax Romana, Sekretarzem Europejskiego Stowarzyszenia Instytutów Etyki Medycznej, członkiem Międzynarodowego Komitetu Etyki d/s AIDS oraz stałym współpracownikiem kilku Instytutów Interdyscyplinarnych Badań Naukowych, między innymi Goerres Gesellschaft w Niemczech. Od kilku lat jest ponadto Konsultantem UNESCO w sprawach wychowawczo-kulturowej i naukowej sytuacji Uczelni Palestyńskich na terenie Izraela.

W pełni świadomy niebezpieczeństw i uproszczeń, jakie niesie z sobą chęć sprowadzenia specyfiki, dokonań i zasług konkretnego człowieka do jednego mianownika, odważam się w przypadku Profesora Boné treść takiego wspólnego mianownika wyrazić w stwierdzeniu: jest przede wszystkim człowiekiem — tym samym znamonim przykładem — pracy, nieznużonej pracy. I to nie tylko administracyjno-organizacyjnej, lecz również typowo naukowej.

Owocem tej ostatniej jest do chwili obecnej 170 publikacji naukowych. Ich tematyka koncentruje się na zagadnieniach antropologii fizycznej i paleontologii z jednej, a na interdyscyplinarnych problemach przyrodniczo-filozoficzno-teologicznych z drugiej strony.

Poszczególne prace z zakresu antropologii i paleontologii analizują biologiczną i kulturową specyfikę człowieka, ze szczególnym uwzględnieniem problematyki zaczątków mowy ludzkiej, ponadto zaś obszernie omawiają zagadnienie narodzin i rozwoju gatunku *Homo sapiens*, a także kilku innych naczelnych i kręgowców. Do grupy tych ściśle przyrodniczych prac należą również sprawozdania z odkryć paleontologicznych w Afryce, Hiszpanii, Iranie oraz Belgii.

Prace interdyscyplinarne Profesora Boné dotyczą pogranicza historii, metodologii i filozofii antropologii i paleontologii oraz relacji zachodzących między wiarą religijną a niektórymi twierdzeniami nauk przyrodniczych. W kręgu tych ostatnich prac szeroko znanym i wyjątkowo cennym stało się Jego studium z 1960 r. analizujące teologiczno-przyrodniczą kontrowersję w sprawie mono- czy poligenistycznych narodzin ludzkości.

Większość prac Księdza Profesora z ostatniego dziesięciolecia poświęcona jest problemom etycznym zaistniałym na kanwie najnowszych zdobyczy naukowo-technicznych oraz odpowiedzialności wszystkich, w szczególności zaś uczonych chrześcijańskich za kształt i jakość życia.

Dorobek naukowy Prof. Boné wzbogacił zarówno empiryczne nauki

antropologiczno-paleontologiczne, jak również chrześcijańską refleksję filozoficzno-teologiczną. A Jego praca administracyjno-organizacyjna oddała wielkie zasługi nie tylko Międzynarodowej Federacji Uniwersytetów Katolickich, lecz także wyższym uczelniom katolickim w Polsce. To właśnie on przyczynił się do włączenia do F.I.U.C.-u Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie i Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie. On też przez wiele lat zabiegał o udział Polaków w międzynarodowych spotkaniach naukowych. Ponadto nie szczędził ani czasu, ani środków na bezpośrednie spotkania w Polsce. Na konsultacje i z wykładami przyjeżdżał do nas — głównie do Warszawy, lecz także do Lublina, Krakowa i Katowic — w 1976, 1978, 1980, 1983 i 1989 r.

Tak więc poza wkładem w nauki przyrodnicze oraz chrześcijańską filozofię i teologię Jego zaangażowanie w sprawy polskie stanowił dodatkowy powód uhonorowania Go dziś tytułem doktora honoris causa.

EDOUARD BONÉ

#### WKŁAD UNIWERSYTETÓW KATOLICKICH W PROBLEMATYKĘ ETYKI ŻYCIA

„Wkład Uniwersytetu w Etykę Życia”: do tego, którego zechcieliście zaszczyścić tytułem doktora *honoris causa*, zwróciliście się o jakąś skromną refleksję dotyczącą poważnego i paląco aktualnego problemu, jakim jest odpowiedzialność bioetyczna w naszych katolickich instytucjach szkolnictwa wyższego i nauki. Jestem szczerze zaszczycony tą nową oznaką zaufania. Kimże jednak jestem, by poruszać takie zagadnienia w kraju o intensywnym życiu intelektualnym i duchowym! Już od połowy XIV w. mógł się on szczycić renomowanym uniwersytetem założonym przez Kazimierza Wielkiego; w waszych klasztorach na Łysej Górze, w Tyńcu, we Wrocławiu, Sulejowie, Mogile, Oliwie i Lwowie jeszcze na długo przed Odrodzeniem i odkryciem sztuki drukarskiej wasi uczeni arcybiskupi i kanonicy zgłębiali w niezmiernym Królestwie Polskim bogactwo humanizmu szeroko otwartego na wielorakość poglądów i nurtów myśli występujących w tym kraju o tak dawnej kulturze. A to wszystko na dwa wieki przed przekształceniem kolegium moich współbraci Jezuitów w Akademię Wileńską.

Kim jestem, że ośmielam się mówić o Uniwersytecie Katolickim i o jego udziale w refleksji nad zagadnieniem etyki życia, mówić o tym w tej twierdzy katolicyzmu, w waszej „świętej Polsce”, która jest dla całego Kościoła niezastąpionym świadectwem wierności, siły i nadziei? Znam trochę wasz kraj, bo często gościłem w jego uniwersytetach. Poznałem intensywność i aktualność intelektualnych poszukiwań, jakie mają miejsce właśnie tu, w tej uczelni, która mnie przyjmuje i z którą czuć się odtąd będę szczególnie związany. Zaznajomiłem się z tymi poszukiwaniami także w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim oraz w Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie. Brałem udział w różnych owocnych spotkaniach i seminariach poświęconych tematom bioetycznym. Wiele zawdzięczam tym z waszych profesorów, którzy będąc na sympozjach międzynarodowych, jak np. w Mediolanie, zechcieli dzielić się ze swymi europejskimi kolegami istotnymi wynikami swych badań w tej dziedzinie.